









El muntatge que s'ha preparat a la platja de la Marenda per gravar les dramatitzacions. El camp, fa 70 anys, i dues imatges de la Retirada. / TV3

Reivindicant Argelers

TV3 ha iniciat aquesta setmana, coincidint amb el 70è aniversari de l'obertura del camp, el rodatge d'un documental sobre Argelers, una icona col·lectiva de la postguerra; un treball que vol recollir la història de la Retirada

GEMMA BUSQUETS
Argelers

● La platja de la Marenda, uns quilòmetres al nord del passeig marítim d'Argelers (Rosselló) i de la concentració turística, és un indret inhòspit, fuetejat per la tramuntana i on, d'esquena a mar, es veu el Canigó blanc, imponent. En aquesta platja, el 3 de febrer del 1939, dos oficials de l'exèrcit francès van delimitar el camp que concentraria, en unes condicions molt dures –fred, fam, polls, sarna, prostitució–, els republicans espanyols que fugien d'una guerra perduda. Aquesta és una de les seqüències del documental *Camp d'Argelers*, la gravació del qual TV3 va començar dilluns passat, coincidint amb el 70è aniversari de l'obertura del camp. Dues barraques de fusta, construïdes expressament per al rodatge –es calcula que n'hi havia trescentes– i una font d'aigua original de l'època esdevenen la resta de la *decoració* de les dramatitzacions. El documental, en el qual participen 30 actors i molts voluntaris de figuració, es gravarà a la platja fins al 20 de febrer. El documental *Camp d'Argelers*, una coproducció impulsada per TV3 amb la col·laboració d'Utòpic i la productora nord-catalana Kalimage, recrearà la història de la retirada, segons explicar el director, Felip Solé. «Tota la memòria de l'exili és aquí, a l'altra banda de la frontera. El franquisme la va eliminar», assenyala Solé. En aquest sentit, el pes de l'exili hi és molt important –un terç de la població de la Catalunya del Nord descendeix de refugiats republicans–, i per això moltes de les poblacions nord-catalanes aquest any celebren actes commemoratius de la Retirada. El documental de TV3 s'hi vol afegir, i «vol ser el document per ensenyar a banda i banda de la frontera aquesta història comuna», sentencia Solé. El camp d'Argelers, que va estar obert del 1939 al 1941, també és un símbol de la postguerra. «Va ser un camp experimental del que després van ser els camps de refugiats. Hi ha testimonis que afirmen que oficials de les SS van venir a veure'n el funcionament», explica el director del documental, que reivindica la designació de «camp de concentració» per referir-se a les instal·lacions d'Argelers. En tres dies hi van arribar 80.000 persones, i s'estima que n'hi van passar fins a 465.000. Es calcula que una de cada dues famílies catalanes té algun familiar que va passar pel camp d'Argelers. L'equip de TV3 començarà al març la gravació de testimonis. S'han localitzat 50 testimonis vius, entre els quals hi ha dos brigadistes internacionals de 90 anys que viuen a Viena. Els que van sobreviure al camp van quedar molt marcats, i per això s'ha seleccionat els que n'han volgut parlar. «Me'n vaig a Mèxic» era la frase amb la qual els refugiats anunciaven que se n'anaven mar endins, per suïcidar-se. «Aquí a Argelers és on els republicans van perdre la dignitat. Havien perdut Catalunya, i la guerra l'estaven a punt de perdre», explica Solé. Una dignitat, però, que recuperaven alçant el puny quan veien una càmera i deixant les engrunes de pa que els tiraven.

El Punt- 15/02/09